

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΕΜΜΕΣΗΣ
ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ**

ΤΜΗΜΑΤΑ Α' & Β'

Ταχ. Δ/ση : Σίνα 2-4
Ταχ. Κώδικας : 10672 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Κακούνη
Ε. Αλειφτήρα
Τηλέφωνο : 2132122416
E-Mail : deef.a@aaade.gr
deef.b@aaade.gr
Url : www.aaade.gr

Αθήνα , 19/12/2023

**Αριθ. Πρωτ.:ΔΕΕΦ Α 1156075 ΕΞ
2023**

ΠΡΟΣ:

**Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και
Οικονομικών
Υπηρεσία Συντονισμού
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Χαριλάου Τρικούπη 6-10
10679 Αθήνα
(υπόψη κας Χ. Κυρλιγκίση)**

Θέμα: Απάντηση στη με αριθ. πρωτ. 774/06.12.2023 αναφορά κοινοβουλευτικού ελέγχου με θέμα «Υπόμνημα της Εθνικής Ομοσπονδίας Τυφλών και του Πανελληνίου Συνδέσμου Τυφλών, σχετικά με τα κυριότερα προβλήματα των ατόμων με προβλήματα όρασης ανά Υπουργείο και τις προτεινόμενες λύσεις.»

Σχετ.: Το με αριθ. πρωτ. 180395 ΕΞ 2023/ΥΠΟΙΚ 07.12.2023 έγγραφο του Γραφείου Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων

Σε απάντηση της με αριθ. πρωτ. 774/06.12.2023 αναφοράς, η οποία διαβιβάστηκε στην υπηρεσία μας με το ανωτέρω σχετικό έγγραφο, σας γνωρίζουμε, κατά το μέρος των αρμοδιοτήτων μας, τα ακόλουθα:

Ως προς τα θέματα που αφορούν τα τέλη κυκλοφορίας, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 (Α' 166), όπως ισχύουν μετά και τη θέσπιση των διατάξεων του άρθρου 72 του ν. 4758/2020 (Α' 242), του άρθρου 74 του ν. 4764/2020 (Α' 256) και του άρθρου 54 του ν. 4818/2021 (Α' 124'), δικαιούνται απαλλαγής από τέλη ταξινόμησης και τέλη κυκλοφορίας συγκεκριμένες κατηγορίες αναπήρων, μεταξύ των οποίων και οι τυφλοί Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία

στην Ελλάδα, εφόσον πάσχουν από τύφλωση και από τους δύο οφθαλμούς με συνολικό ποσοστό αναπηρίας ογδόντα τοις εκατό (80 %) και άνω.

Περαιτέρω, στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου και νόμου, ορίζεται ότι το επιβατικό αυτοκίνητο πρέπει να έχει κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 1.650 κυβικά εκατοστά, ενώ κατ' εξαίρεση, οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών, με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 2.650 κυβικά εκατοστά και οι ανάπηροι που έχουν πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών με ποσοστό αναπηρίας 100% μπορούν να παραλαμβάνουν επιβατικό αυτοκίνητο με κυλινδρισμό κινητήρα μέχρι 3.650 κυβικά εκατοστά.

Με την αρ. πρωτ: Δ18Α 5038645 ΕΞ 2013 (Β' 2774) Απόφαση Υφυπουργού Οικονομικών ορίζονται οι προϋποθέσεις, τα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης απαλλαγής από το τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας επιβατικών αυτοκινήτων που παραλαμβάνονται από ανάπηρους Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μεταξύ των προβλεπόμενων δικαιολογητικών απαιτείται η προσκόμιση Γνωμάτευσης Πιστοποίησης Αναπηρίας του ΚΕΠΑ, καθώς και σχετική ιατρική βεβαίωση αναφορικά με το αποτέλεσμα εξέτασης ατόμων με αναπηρία για τη χορήγηση απαλλαγής από τέλη κυκλοφορίας δυνάμει του άρ. 16 του ν.1798/1988 (βεβαίωση αντιστοίχισης της πάθησης με τις διατάξεις του άρ. 16 ν. 1798/1988).

Όσον αφορά τη χορήγηση απαλλαγής από τέλη κυκλοφορίας, μετά τη διαπίστωση της πλήρωσης των προϋποθέσεων εκδίδεται η σχετική απόφαση από τον αρμόδιο Προϊστάμενο ΔΟΥ.

Με την Ε. 2043/2021 εγκύκλιο του Διοικητή της ΑΑΔΕ, κοινοποιήθηκαν οι διατάξεις: α) του άρθρου 72 του ν. 4758/4.12.2020 (Α' 242) «Απαλλαγή από τέλος ταξινόμησης και τα τέλη κυκλοφορίας ορισμένων κατηγοριών ατόμων με αναπηρία – Τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 1798/1988» και β) του άρθρου 74 του ν. 4764/2020 (Α' 256) «Ένταξη τυφλών με ποσοστό αναπηρίας άνω του 80% σε ισχύουσες απαλλακτικές διατάξεις για ανάπηρους – Τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 16 του ν. 1798/1988» και παρασχέθηκαν οδηγίες εφαρμογής των παραπάνω διατάξεων.

Ακολούθως με την Α. 1235/2021 (Β' 5083) Κοινή Υπουργική Απόφαση, ορίσθηκε εκ νέου η διαδικασία αντιστοίχισης των παθήσεων του άρθρου 16 του ν. 1798/1988 από τα ΚΕΠΑ, μετά και την ένταξη νέων κατηγοριών αναπήρων στις διατάξεις του άρθρου 16 του ν. 1798/88, όπου σύμφωνα με το άρθρο 2 αυτής για τα πρόσωπα που έχουν εν ισχύ γνωμάτευση του ΚΕΠΑ, η οποία δεν περιλαμβάνει αξιολόγηση για την ένταξη στις απαλλακτικές διατάξεις, προβλέπεται ότι δύνανται να υποβάλλουν αίτηση αναθεώρησης της εν ισχύ γνωστοποίησης αποτελέσματος πιστοποίησης αναπηρίας, και η αρμόδια επιτροπή του ΚΕΠΑ αξιολογεί μόνο τον ιατρικό φάκελο, χωρίς να απαιτείται επανεξέταση του αναπήρου.

Ως προς το ζήτημα του ΦΠΑ σημειώνεται ότι, στη χώρα μας, τα θέματα που αφορούν την εφαρμογή του φόρου αυτού ρυθμίζονται με τις διατάξεις του νόμου 2859/2000 (Κώδικας ΦΠΑ). Ο Κώδικας ΦΠΑ αποτελεί ενσωμάτωση στο εσωτερικό δίκαιο της χώρας μας των διατάξεων της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου σχετικά με το κοινό σύστημα Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, η οποία έχει υποχρεωτική εφαρμογή για τα κράτη μέλη.

Ειδικότερα με βάση τις διατάξεις του άρθρου 21 του Κώδικα ΦΠΑ ορίζονται οι συντελεστές ΦΠΑ, οι οποίοι εφαρμόζονται στις συναλλαγές, ενώ, στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα καθορίζονται τα αγαθά και οι υπηρεσίες που υπάγονται σε μειωμένο ή υπερμειωμένο συντελεστή.

Σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις, ο συντελεστής ΦΠΑ ορίζεται σε 24% στη φορολογητέα αξία. Για τα αγαθά και τις υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 13%, ενώ για τα αγαθά ή τις υπηρεσίες για τα οποία υπάρχει ειδική πρόβλεψη στο Παράρτημα ΙΙΙ του εν λόγω Κώδικα, ο συντελεστής του φόρου ορίζεται σε 6% και σε 4% κατά περίπτωση.

Στο Κεφάλαιο Α΄ «Αγαθά» του Παραρτήματος ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ και ειδικότερα στις περιπτώσεις 41, 42, 44, 45, 46 και 47 αυτού περιλαμβάνονται τα αγαθά που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με κινητική αναπηρία και ειδικές ανάγκες γενικότερα και υπάγονται στους μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ. Ειδικότερα, στο Κεφάλαιο αυτό παραμένει η πλειοψηφία των αγαθών που χρησιμοποιούνται από άτομα με προβλήματα όρασης. Για τα αγαθά αυτά πέραν της γενικής περιγραφής αυτών αναφέρεται και η δασμολογική κλάση στην οποία υπάγονται για λόγους πλήρους αποσαφήνισης. Ενδεικτικά, στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 6% υπάγονται τα μπαστούνια λευκά (Δ.Κ. EX 6602), γραφομηχανές με χαρακτήρες Braille (Δ.Κ. EX 8472), προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές (jaws, supernova, hall, φωναισθησίας, fine reader) (Δ.Κ. EX 8523), εκτυπωτές Braille (Δ.Κ. EX 8443), ρολόγια χειρός (Braille) (Δ.Κ. EX 9102), πινακίδες γραφής (Braille), μέτρα (Braille) (Δ.Κ. EX 9017), μπαστούνια ηλεκτρονικά (Δ.Κ. EX 6602), κασετόφωνα με 4 tracks (Braille) (Δ.Κ. EX 8519), Braille display (Δ.Κ. EX 8528), scanner (Δ.Κ. EX 8471), Braille note taker (Δ.Κ. EX 8472), προγράμματα κινητών τηλεφώνων σε ελληνική και ξένη έκδοση (mobile speak, speaking phone) (Δ.Κ. EX 8523), πλαίσια γραφής για άτομα με μειωμένη όραση (Braille) (Δ.Κ. EX 3926, 7326), τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με το Παράρτημα ΙΙΙ, κεφάλαιο Β΄ «Υπηρεσίες», περίπτωση 3 του ανωτέρω Κώδικα, στο μειωμένο συντελεστή ΦΠΑ 13% υπάγεται η παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον φροντίδας, παιδιών, ηλικιωμένων, ασθενών και ατόμων με ειδικές ανάγκες γενικά.

Επιπλέον, με την περίπτωση 11 του εν λόγω κεφαλαίου, υπάγεται στον συντελεστή ΦΠΑ 4% η παροχή υπηρεσιών βάσει συμβάσεων για εργασίες που προορίζονται αποκλειστικά για την υπέρβαση ή απομάκρυνση αρχιτεκτονικών εμποδίων που περιορίζουν την κινητικότητα ατόμων με αναπηρία σε κτίρια δημόσια ή ιδιωτικά ή κτίρια που εξυπηρετούν δημόσιο συμφέρον.

Αναφορικά με το αίτημα για εξαίρεση από τον ΦΠΑ των προϊόντων που παράγονται από τα Παραγωγικά – Προστατευόμενα Εργαστήρια του σωματείου «Φάρος Τυφλών Ελλάδος» προκύπτει ότι ο «Φάρος Τυφλών της Ελλάδος», σύμφωνα με το σκοπό του, όπως αυτός περιγράφεται στην αντίστοιχη ενότητα στον επίσημο ιστότοπό του (www.fte.org.gr), «αποτελεί Σωματείο Ιδιωτικού Δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.) «Ειδικώς Αναγνωρισμένο» ως «Φιλανθρωπικό» και είναι ειδικά πιστοποιημένος ως φορέας Παροχής Υπηρεσιών Κοινωνικής Φροντίδας Μη Κερδοσκοπικού Χαρακτήρα. Ως προς το αντικείμενό του εποπτεύεται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Αλληλεγγύης και χρηματοδοτείται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό ως προνοιακό ίδρυμα μέσω της Περιφέρειας Αττικής.»

Με τις διατάξεις της περίπτωσης θ' , της παραγράφου 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ απαλλάσσεται από τον ΦΠΑ η παροχή υπηρεσιών και η παράδοση αγαθών που συνδέονται στενά με την κοινωνική πρόνοια και ασφάλιση, καθώς και την προστασία των παιδιών και των νέων, που πραγματοποιούνται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ή άλλους οργανισμούς ή ιδρύματα αναγνωρισμένα από το κράτος.

Όπως διευκρινίστηκε με την ΕΔΥΟ 1051009/2119/669/0014/ΠΟΛ.1156/1997, η παροχή υπηρεσιών κοινωνικού χαρακτήρα απαλλάσσεται από τον ΦΠΑ εφόσον αυτή παρέχεται από πρόσωπα που είναι αναγνωρισμένα από το κράτος ότι επιτελούν σκοπούς καθαρά κοινωνικούς, αποτελούν νομικά πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και το είδος και η έκταση των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών δεν στρεβλώνουν τους όρους του ανταγωνισμού.

Από τα ανωτέρω συνεπώς προκύπτει ότι η παράδοση των αγαθών που παράγονται στα εργαστήρια του εν λόγω σωματείου δεν τυγχάνει της σχετικής απαλλαγής καθώς κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε στρέβλωση των όρων του ανταγωνισμού, οπότε η παράδοση αυτή αποτελεί φορολογητέα παράδοση αγαθών.

Τέλος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περ. ιη, της παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ, απαλλαγή από τον ΦΠΑ, προβλέπεται για τις παραδόσεις αγαθών εφόσον διενεργούνται από τα πρόσωπα που, μεταξύ άλλων, εμπίπτουν στην περ. θ' , της παρ. 1 του άρθρου 22 του Κώδικα ΦΠΑ, και με την προϋπόθεση ότι αυτή πραγματοποιείται με την ευκαιρία εκδηλώσεων που οργανώνονται από αυτά για την οικονομική τους ενίσχυση και οι οποίες οργανώνονται προς αποκλειστικό όφελός τους, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής διάταξης. Διευκρινίσεις για τους όρους και τις προϋποθέσεις που τίθενται για την χορήγηση της εν λόγω απαλλαγής έχουν δοθεί με τις εγκυκλίους Ε. 2091/2022 και Ε. 2039/2023 του Διοικητή της ΑΑΔΕ.

Λοιπά ζητήματα που τίθενται στην εν λόγω αναφορά δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Υπηρεσίας μας.

**Ο Προϊστάμενος της Γενικής
Διεύθυνσης Φορολογίας
Γεώργιος Φάκος**